

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων

Ηράκλειο, 5 Νοεμβρίου 2024
Αρ. πρωτ.: 386595

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Άννα Μιχελινάκη
Τηλέφωνα : 2813400228
e-mail : tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: - Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.Σ. Αποκεντρωμένης
Διοίκησης Κρήτης

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχες ΠΕ Ηρακλείου,
Ρεθύμνου, Χανίων
- Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος &
Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ
- Δήμους: Χανίων, Αποκορώνου,
Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και
Μαλεβιζίου
- ΑΔΜΗΕ ΑΕ

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **48/2024** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ. **48/2024** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν° 09/18-10-2024**) που αφορά στην **Έκφραση Άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου: «Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά – Δαμάστα**, συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία **ΑΔΜΗΕ ΑΕ**», σε συνέχεια της υποβολής Υπομνημάτων της εταιρείας **ΑΔΜΗΕ ΑΕ** «επί των ζητημάτων και αντιρρήσεων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της διαβούλευσης».

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΚ
- Εκτελεστικό Γραμματέα

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Νο 09/18-10-2024
Αριθμός Απόφασης 48/2024**

Στο Ηράκλειο σήμερα Παρασκευή 18 Οκτωβρίου 2024 και ώρα 11:00 συνήλθε σε δια ζώσης συνεδρίαση η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, (Περιφερειακό Κατάστημα, Πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: 341036/01-10-2024 σε πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη παραβρέθηκαν:

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	Πρόεδρος της Επιτροπής
2	Περισυνάκης Αθανάσιος	Περιφερειακός σύμβουλος	τακτικό μέλος
3	Αλεξάκης Γεώργιος	» »	» »
4	Ιερωνυμάκης Πρίαμος	» »	» »
5	Βοργιάς Στυλιανός (Στέλιος)	» »	» »
6	Χαριτάκη Μακράκη Χρυσάνθη	» »	» »
7	Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς)	» »	» »
8	Τερζής Λεωνίδας	» »	» »
9	Παπαβασιλείου Νεκτάριος	» »	» »
10	Τσουδερός Ευάγγελος	» »	» »
11	Βάρδα Μαρία	» »	αντιπρόεδρος της Επιτροπής
12	Καρτσάκης Γεώργιος	» »	ως τακτικό μέλος
13	Φλεμετάκης Ευστράτιος (Στρατής)	» »	ως τακτικό μέλος
14	Δανέλλης Σπυρίδων	» »	ως τακτικό μέλος
15	Μαρινάκης Αλέξανδρος	» »	ως τακτικό μέλος

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν οι κ.κ.: Κουτεντάκη Θεοδώρα, Φραγκάκης Εμμανουήλ, Χαιρετάκης Μιχαήλ και Βρύσαλης Δημήτριος τακτικά μέλη της Επιτροπής.

Α. Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι κ.κ.: Συντυχάκης Εμμανουήλ Βουλευτής ΚΚΕ, Μποκέας Μενέλαος Δήμαρχος Μαλεβιζίου, Κεγκέρογλου Βασίλειος Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας, Κουκιανάκης Χαράλαμπος Δήμαρχος Αποκορώνου, Κλάδος Γεώργιος Δήμαρχος Μυλοποτάμου, Νικηφοράκης Ιωάννης Αντιδήμαρχος Χανίων, Σμπυράκης Γεώργιος Πρόεδρος Τ.Κ. Ασή Γωνιάς, Ντουλάκης Ιωάννης Πρόεδρος Τ.Κ. Ροδιάς, Ματσαμάκης Γεώργιος Πρόεδρος Τ.Κ. Ραμνής, Καραπιδάκης Εμμανουήλ Κοσμήτορας της Σχολής Μηχανικών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, Φασουλάς Χαράλαμπος Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης του Γεωπάρκου Ψηλορείτη και Αντιπρόεδρος Μουσείου

Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Δασκαλάκη Άννα Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ Παραρτήματος Κρήτης, Ρολάκης Ιωάννης Πρόεδρος ΤΟΕΒ Ινίου, Αντωνάκη Μαρία υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων Δήμου Μινώα Πεδιάδας, Κυφωνίδης Νικόλαος μελετητής (θέμα 04), Ηλιάκης Κωνσταντίνος Πρόεδρος Εργαζομένων ΔΕΗ Χανίων, Μανωλεσάκης Βαλάντης Πρόεδρος Αρχιτεκτόνων Ρεθύμνου και εκπρόσωπος Ορειβατικού Συλλόγου, Ραβάνη Ελένη μέλος «Συνέλευσης για τα κοινά του Αποκόρωνα», Βρυωνάκης Γεώργιος μέλος ΝΕ ΣΥΡΙΖΑ Χανίων και μέλος «ομάδας Αποκόρωνα», Κορρέ Αικατερίνη μέλος «συντονιστικού Ρεθύμνου», Γερωνυμάκης Γεώργιος εκπρόσωπος της "Πρωτοβουλίας Σφακίων ενάντια στις ΒΑΠΕ", Παπάζογλου Δημήτριος και Κατσαμπασάκη Μαρία μέλη της «Πρωτοβουλία Αποκόρωνα Ενάντια στους Πυλώνες και Ανεμογεννήτριες», Μυλωνάκης Γεώργιος ενδιαφερόμενος πολίτης, Κριτωτάκης Μαρίνος Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα Προϊσταμένη Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Δαφνομήλη Δήμητρα Προϊσταμένη τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Μαργέτα Σγουρώ Προϊσταμένη τμήματος Δομών Περιβάλλοντος Δ/σης Τεχνικών Έργων ΠΚ, Ζωάκη Ελευθερία υπάλληλος τμήματος Δομών Περιβάλλοντος Δ/σης Τεχνικών Έργων ΠΚ, Κασωτάκη Μαρία υπάλληλος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Πανταζόγλου Φώτιος υπάλληλος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Μιχελινάκη Άννα και Πατεράκη Μαρία υπάλληλοι Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ.

Β. Συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ. Μαρινάκης Γεώργιος Δήμαρχος Ρεθύμνου, Λαζαράκη Μαρία αναπληρώτρια Διευθύντρια Δ/σης Περιβάλλοντος Δήμου Αγίου Νικολάου, Ρουκουνάκης Εμμανουήλ Προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου, Νικολουδάκης Εμμανουήλ Προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Κουριδάκης Αντώνιος υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Κουγιανός Ιωάννης μελετητής θέματος 02.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 1^ο: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «**Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά – Δαμάστα**, συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία **ΑΔΜΗΕ ΑΕ**», σε συνέχεια της υποβολής Υπομνημάτων της εταιρείας **ΑΔΜΗΕ ΑΕ** «επί των ζητημάτων και αντιρρήσεων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της διαβούλευσης».

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του Ν. 1650/1986:** «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,
- β) Του Ν. 2690/1999:** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
- γ) Του Ν. 3852/2010:** «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

δ) Του **N. 4014/2011**: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,

ε) της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ**, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ΄ αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),

στ) Του **N 5056/2023**: «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών»,

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. **149/2010** με θέμα: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
3. Την υπ΄ αριθμ. **4/2024 Απόφαση σε 2^η ορθή επανάληψη του Περιφερειακού Συμβουλίου** (πρακτικό Ν° 02/16-01-2022), που αφορά: **α)** στη Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης, **β)** στον Καθορισμό αριθμού των μελών της και **γ)** στη Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 164 του Ν. 3852/10: «**Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης**», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 5056/2023, **από τη δημοσίευση της απόφασης στο ΦΕΚ 09-02-2024 έως 30/06/2026.**
4. Το **ΦΕΚ 949 τ. Β/09-02-2024** που αφορά τη δημοσίευση της υπ΄ αρ. **4/2024** Απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.
5. Τη με αριθμ. πρωτ. **52177/14-02-2024** απόφαση Περιφερειάρχη, που αφορά στον ορισμό Προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Π.Κ. έως **04-01-2025.**
6. Την υπ΄ αριθμ. **28/2024** σε ορθή επανάληψη (πρ. Νο 05/20-06-2024) **Απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Κρήτης** με θέμα: «**Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: «Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά – Δαμάστα, συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου, με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ**»».
7. Το με αριθμ. πρωτ. **ΔΝΕΜ/22410/11-09-2024** έγγραφο της Ανεξάρτητης Διαχειριστικής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (**ΑΔΜΗΕ ΑΕ**) με θέμα «**Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150KV Χανιά – Δαμάστα: Υπόμνημα ΓΜ Χανιά – Δαμάστα**».
8. Το με αριθμ. πρωτ. **3093/13-09-2024** έγγραφο της **Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης** με θέμα: «**Γνωμοδότηση που αφορά την Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο «Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150kV Χανιά-Δαμάστα συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου, με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ**»»

9. Το με αριθμ. πρωτ. **318679/16-09-2024** έγγραφο της **Αντιπεριφέρειας Περιβάλλοντος ΠΚ** με θέμα: «Διευκρινίσεις επί του με αρ. πρωτ. 3093/13-09-2024 εγγράφου σας»
10. Το με αριθμ. πρωτ. **ΔΝΕΜ/22508/19-09-2024** έγγραφο της Ανεξάρτητης Διαχειριστικής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (**ΑΔΜΗΕ ΑΕ**) με θέμα «**Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150KV Χανιά – Δαμάστα: Υπόμνημα ΓΜ 150KV Χανιά – Δαμάστα ως προς την Οрниθοπανίδα**».
11. Το με αριθμ. πρωτ. **359202/14-10-2024** έγγραφο με θέμα: «**Απαντήσεις του Δρα Εμμανουήλ Καραπιδάκη, Κοσμήτορα της Σχολής Μηχανικών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ), στα ερωτήματα που τέθηκαν από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, στο πλαίσιο του Υπομνήματος του ΑΔΜΗΕ ΑΕ**»
12. Τη με αριθμ. **161/2024** (πρ. Νο 28/15-10-2024) **Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αποκορώνου** με θέμα: «**Έκδοση ψηφίσματος ενόψει της συνεδρίασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος Περιφέρειας Κρήτης στις 18-10-2024 με θέμα Γραμμή μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 KV Χανιά – Δαμάστα συνολικού μήκους 101,3 km της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.**» ώστε να ληφθεί υπόψη κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της 18^{ης} Οκτωβρίου 2024.
13. Το με αριθμ. πρωτ. **1299/17-01-2024** (αριθμ. πρωτ. Εισερχομένου **363889/17-10-2024**) έγγραφο του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (**Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ.**) Εντύπου Γνωμοδότησης Δ9, για το έργο «**Γραμμή Μεταφοράς υψηλής τάσης 150KV Χανιά - Δαμάστα**»
14. Το **υπόμνημα εκ μέρους του Βουλευτή Χανίων ΣΥΡΙΖΑ κ. Πολάκη Παύλου**, το οποίο κατατέθηκε στη γραμματεία από τον κ. Βρυωνάκη Γεώργιο κατά τη διαδικασία της συνεδρίασης, και αναγνώστηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής.
15. Το με αριθμ. πρωτ. **206583/14-06-2024** έγγραφο της **Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:
Σχέτ: Το με αρ. πρωτ. Π.Κ. 12716 /12-01-2024 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (απ. πρωτ. ΑΔΚ 4393/28-12-2023).
Έχοντας υπόψιν:
 1. Τον Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7-06-2010) «**Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης**», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
 2. Το Π.Δ. 149/2010: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. 1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26-02-2021 Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
 3. Την με αρ. πρωτ. 392146/22-12-2021 Απόφαση Περιφερειάρχη (ΑΔΑ: ΩΞΚ7ΛΚ-Ρ3Ω) «**Μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής «Με Εντολή Περιφερειάρχη» στους Προϊσταμένους των Οργανικών Μονάδων της έδρας της Περιφέρειας Κρήτης.**»
 4. Τον Ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160Α'/86) «**για την προστασία του περιβάλλοντος**», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 5. Τον Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24 Α/13-2-2012) : «**Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
 6. Τον Ν.4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α'/21.09.2011) «**Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία**

- περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
7. Την Υ.Α.ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471 Β΄/2016) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της Υ.Α. 1958/2012- Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
 8. Την Υ.Α. με αρ. πρωτ.ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022(ΦΕΚ841/Β/24.2.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011(Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471), όπως ισχύει.
 9. Τον Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/2020), «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
 10. Την ΚΥΑ 50743/11.12.2017 (ΦΕΚ 4432/Β/2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».
 11. Την ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68086/2149 (ΦΕΚ 3663/Β/09-08-2021) «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα πτηνοποφάγα είδη ορνιθοπανίδας Γυπαετό (*Gypaetus barbatus*), Όρνιο (*Gyps fulvus*) και Μαυρόγυπα (*Aegyptius monachus*) στην Ελλάδα»
 12. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 37338/1807/Ε.103/2010 (ΦΕΚ 1495/Β/6-9-2010) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ».
 13. Την Οδηγία 2009/147/ΕΚ «περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών»
 14. Την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ ««για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».
 15. Την Υ.Α. ΥΠΕΝ 42284/13.10.2017 (ΦΕΚ 260/ΑΑΠ/08-11-2017) «Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κρήτης και έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού».
 16. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 στην Ελλάδα «σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας («Οδηγία για τους οικοτόπους») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027».
 17. Τον Ν. 4819/2021 (ΦΕΚ129/Α/2021) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για την διαχείριση Αποβλήτων – Ενσωμάτωση των οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί Αποβλήτων και της οδηγίας 94/62/ΕΚ».
 18. Το με αρ. πρωτ. 37/12-03-2024 (αρ. πρωτ. Π.Κ. 88713/13-03-2024) έγγραφο του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης με θέμα «Ζώνες αποκλεισμού και αντισταθμιστικά έργα με στόχο τη διατήρηση του Σπιτζαετού και άλλων αρπακτικών ειδών - LIFE Διατήρηση & Διαχείριση του πληθυσμού του

Σπιζαετού στην Ανατολική Μεσόγειο (Bonelli eastMed) LIFE17 NAT/GR/000514»

19. Το με αρ. πρωτ. 36/12-3-2024 (αρ. πρωτ. Π.Κ. 88461/13-03-2024) έγγραφο της επιστημονικής ομάδας του έργου «LIFE GRECABAT» με θέμα «Σχετικά με την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (στο πλαίσιο ΜΠΕ) του έργου «Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά – Δαμάστα».

Το έργο «**Γραμμή μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά - Δαμάστα συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ**» έχει προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) περιόδου 2022 – 2031 (287/2022 Απόφαση ΡΑΕ, ΦΕΚ' 4789/Β/12-09-2022).

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) περιόδου 2022 – 2031 (ΦΕΚ' 4789/Β/12-09-2022), προβλέπει την ενίσχυση της σύνδεσης Χανιά - Δαμάστα, με την κατασκευή νέας Γ.Μ. 2B/150 kV μεταξύ των Χανίων και του νέου Υ/Σ Δαμάστας, που αποσκοπεί στην ενίσχυση της μεταφορικής ικανότητας του Βορείου Άξονα του ΣΜΗΕ της Νήσου Κρήτης, με στόχο την άρση της συμφόρησης που θα εμφανίζεται σε συνθήκες σφάλματος με τη λειτουργία της διασύνδεσης Αττικής – Κρήτης, στον διάδρομο ροής ισχύος μεταξύ του Υ/Σ Χανίων και του νέου Υ/Σ Δαμάστας. Η μη υλοποίηση του έργου περιορίζει τη δυνατότητα εκμετάλλευσης της ικανότητας μεταφοράς του συνδέσμου.

Η μελετώμενη νέα ΓΜ 150kV Χανιά - Δαμάστα, συνολικού μήκους **101,3 km**, ξεκινάει από τον υφιστάμενο Υποσταθμό Χανίων και βαίνει υπόγεια για μήκος **4,5km**, συνεχίζει εναέρια για μήκος 96,8 km και καταλήγει στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο Υποσταθμό Δαμάστας (πυλώνας Κ89/268). Περιλαμβάνει **269** πυλώνες διπλού κυκλώματος, βαρέως τύπου, δηλαδή έχει δύο κυκλώματα έκαστη, με δίδυμο αγωγό ανά φάση.

Το μελετώμενο τμήμα διέρχεται από τις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) Χανίων, Ρεθύμνου και Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης (Εικόνα 1). Το έργο χωροθετείται εντός των ορίων των Δημοτικών Ενοτήτων (ΔΕ) Ελ. Βενιζέλου, Κεραμείων, Σούδας (Δήμου Χανίων), στις ΔΕ Αρμένων, Γεωργιούπολης, Κρουονερίδας, Φρε (Δήμου Αποκορώνου), στις ΔΕ Αρκαδίου, Λατπαιών, Ν.Φωκά, Ρεθύμνης (Δήμου Ρεθύμνης), στην ΔΕ Σιβρίτου (Δήμου Αμαρίου), ΔΕ Γεροποτάμου, Κουλούκωνα (Δήμου Μυλοποτάμου) και ΔΕ Τυλίσσου (Δήμου Μαλεβιζίου).

Ειδικότερα το έργο διέρχεται εντός των εγκεκριμένων ορίων του ΓΠΣ Χανίων (ΠΔ 23.3.1987 ΦΕΚ 166/Δ/6.3.1987) και τις τροποποιήσεις αυτού (ΦΕΚ 620/Δ/1-7-1992, 408/Δ/27-4-1993 και 280/Δ/24-3-1994). Επίσης διέρχεται από το ΓΠΣ Ρεθύμνου (2198/2013 Απόφαση, ΦΕΚ 348 ΤΑΑΠ/1-10-2013). Ειδικότερα διέρχεται από τις Περιοχές Ειδικής Προστασίας του ΓΠΣ Ρεθύμνης και συγκεκριμένα από την ΠΕΠ 1- (όρους Βρόσινα), ΠΕΠ 2 (Φυσικού περιβάλλοντος), ΠΕΠ 3 (Τοπίου). Επίσης η ΓΜ διέρχεται από το εγκεκριμένο Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) Γεωργιούπολης (ΦΕΚ 19/ΤΑΑΠ/22-1-2009) για μήκος 9 km από την ζώνη 1 (κατοικία-γεωργικές χρήσεις).

Ως προς τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία κατά τη φάση λειτουργίας, σύμφωνα με τη ΜΠΕ οι προδιαγραφές του προβλεπόμενου εξοπλισμού του έργου εξασφαλίζουν την τήρηση των θεσμοθετημένων ορίων και δεν αναμένονται υπερβάσεις

θεσμοθετημένων ορίων ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων. Ο σχεδιασμός των έργων βασίστηκε στην τήρηση των πλέον αυστηρών θεσμοθετημένων ορίων καθώς και σε αποτελέσματα μετρήσεων και υπολογισμών και ειδικών εκθέσεων, τα οποία παρουσιάζονται, στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΜΠΕ.

Το ζήτημα των ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων αναπτύσσεται αναλυτικά στο κεφάλαιο 6.5.7. της ΜΠΕ και η ΜΠΕ συνοδεύεται από εκθέσεις μετρήσεων πεδίου σε άλλες περιοχές, καθώς και από τη μελέτη «ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΓΝΗΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΩΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ» των Δ. Τσανάκα & Α. Τζινευράκη από το Πανεπιστήμιο Πατρών (Ιανουάριος 2019).

Στην Ελλάδα οι οριακές τιμές ισχύουν βάσει της ΚΥΑ 3060ΦΟΡ238/2002 (Β'512) «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από την λειτουργία διατάξεων εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων χαμηλών συχνοτήτων».

Οι επιτρεπόμενες τιμές είναι για την προστασία του κοινού έναντι συνεχούς έκθεσης σε πεδία συχνότητας 50Hz είναι $E_{op.} = 5 \text{ kV/m}$ για την ένταση του ηλεκτρικού πεδίου και $B_{op.} = 100 \mu\text{T}$ για τη μαγνητική επαγωγή. Δεν πρόκειται για όρια επικινδυνότητας αλλά συνιστούν συντελεστές ασφάλειας.

α) Εναέρια ΓΜ – ηλεκτρομαγνητικά πεδία

Οι επιπτώσεις από τα ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία εντοπίζονται κάτω από τα καλώδια μεταφοράς μεγάλης ισχύος, ενώ σε απόσταση 10 m εκατέρωθεν των καλωδίων η ένταση τόσο του ηλεκτρικού όσο και του μαγνητικού πεδίου βρίσκεται πολύ κάτω από το όριο ασφαλείας. Η ένταση αυτών των πεδίων εξασθενεί ραγδαία όσο αυξάνεται η απόσταση από την πηγή που τα δημιουργεί (αντιστρόφως ανάλογη του τετραγώνου της απόστασης) και επομένως η τυχόν οπτική επαφή με ηλεκτρικές γραμμές, δεν συνεπάγεται επιβάρυνση από ηλεκτρικό ή μαγνητικό πεδίο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εναέρια ΓΜ από τις οποίες δημιουργούνται ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 150 m, από ευαίσθητους αποδέκτες. Επιπλέον οι αναμενόμενες εκπομπές είναι κατώτερες των επιτρεπτών ορίων, ακόμα και κάτω από τις γραμμές ή σε γεινίαση με τις εγκαταστάσεις.

Το γεγονός ότι η νέα εναέρια οδευση της γραμμής υψηλής τάσης του προτεινόμενου έργου, οδεύει σε αποστάσεις μεγαλύτερες των 150 m από όρια οικισμών ή οικίες (όπως φαίνεται στον πίνακα 9.6-2 της ΜΠΕ) επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος πως οι επιπτώσεις από ηλεκτρικά και μαγνητικά πεδία των νέων γραμμών μεταφοράς θα είναι αμελητέες.

Η ένταση του ηλεκτρικού πεδίου μίας εναέριας ΓΜ διπλού κυκλώματος 150 kV και δυο παράλληλων εναέριων ΓΜ διπλού κυκλώματος 150 kV, δεν προκαλεί αύξηση της μέγιστης τιμής της έντασης του ηλεκτρικού πεδίου, που δημιουργείται από τη μια γραμμή 150 kV διπλού κυκλώματος. Η μέγιστη δυνατή τιμή παραμένει 2,22 kV/m.

Από τη σύγκριση των αντίστοιχων διαγραμμάτων μαγνητικής επαγωγής, προκύπτει ότι η μέγιστη τιμή της μαγνητικής επαγωγής στο περιβάλλον των δύο ΓΜ ανέρχεται σε 12,4 μT και είναι λίγο μικρότερη της μέγιστης τιμής που δημιουργείται στο περιβάλλον μιας γραμμής (12,7 μT).

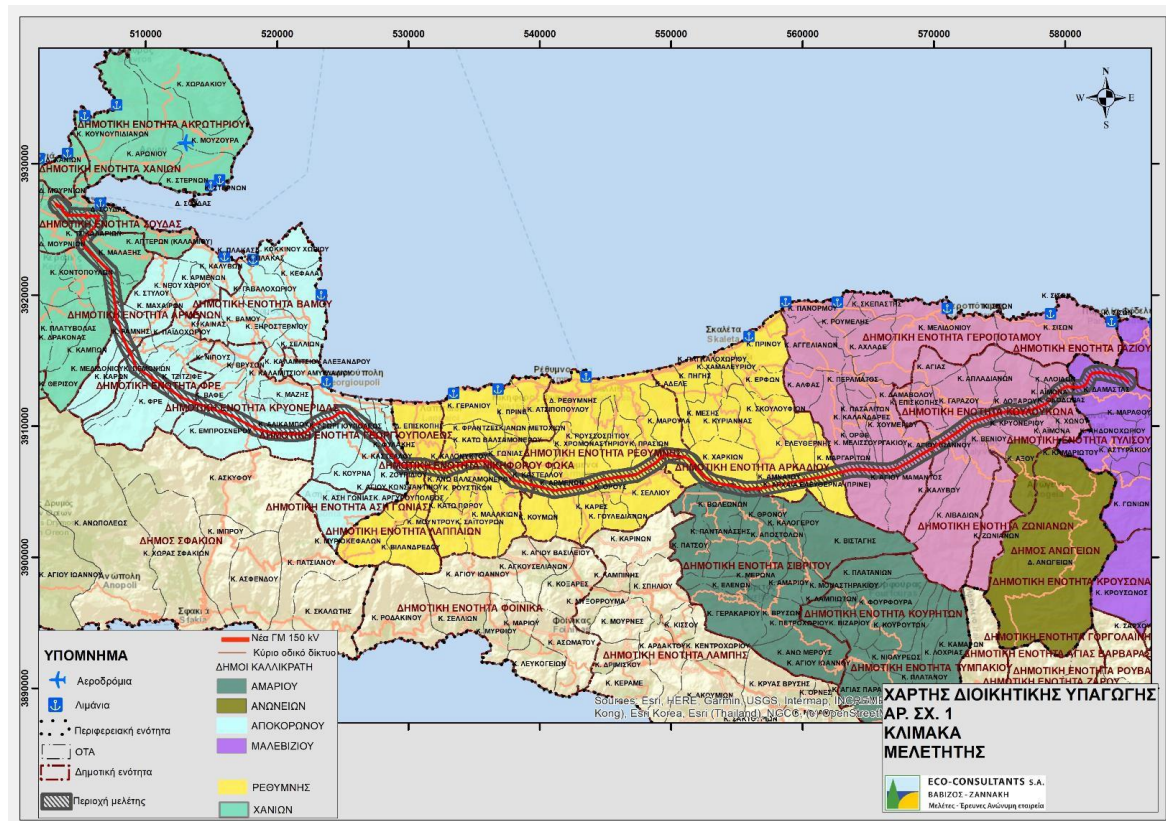
β) Υπόγεια ΓΜ – ηλεκτρομαγνητικά πεδία

Για υπόγειες ΓΜ 150 kV, σύμφωνα με μελέτη του Πανεπιστημίου Πατρών, προκύπτει ότι για βάθος εγκατάστασης από την επιφάνεια του εδάφους 1,62 m, η ένταση μαγνητικής επαγωγής είναι 9,17 μT και για βάθος εγκατάστασης 2 m η

ένταση μαγνητικής επαγωγής είναι 6,73 μT . Οι μετρήσεις αυτές είναι πολύ μικρότερες από το επιτρεπτό όριο στην περίπτωση που ο άνθρωπος είναι ξαπλωμένος στο έδαφος.

Κατάταξη του έργου: Σύμφωνα με την ΥΑ 1958/2012 (Β' 21) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Α' 209/2011)», όπως αυτή τροποποιήθηκε από την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/64712/4464, ΦΕΚ 3636 Β/11-7-2022 και την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/53510/3616, ΦΕΚ Β'3327/19-05-2023, το έργο κατατάσσεται στην: **Ομάδα 11η:** Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών, **α/α:10,** Εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις συνοδευτικές αυτών εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερευψηλής τάσης), Υποκατηγορία **A2** ($50 \text{ kV} \leq T \leq 150 \text{ kV}$ και μήκος $\geq 15 \text{ km}$).

Φορέας του έργου: Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.), με έδρα την Αθήνα.

Εικόνα 1. Οδευση της ΓΜ – χάρτης προσανατολισμού.

Κατά τη φάση κατασκευής του έργου για την εγκατάσταση κάθε πυλώνα απαιτείται η διαμόρφωση χώρου, ενδεικτικής έκτασης 400 m^2 , εντός του οποίου θα κατασκευαστούν οι θεμελιώσεις των 4 σκελών του πυλώνα. Μετά την εγκατάσταση, η μέση κατάληψη ανά πυλώνα περιορίζεται στο εμβαδόν θεμελίωσης των σκελών που εκτιμάται σε περίπου 100 m^2 (25 m^2 για κάθε σκέλος). Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αναμένεται η σταδιακή αναβλάστηση. Οι **προσβάσεις στους πυλώνες** είναι προσωρινού χαρακτήρα (τρακτερόδρομοι), χωρίς τη διαμόρφωση οδοστρώματος. Οι ζώνες πρόσβασης καταλαμβάνουν έκταση 378 στρ (μήκος 69,5 χλμ).

Σύμφωνα με την ΜΠΕ, σε όποιες ζώνες πρόσβασης (λόγω αναγλύφου ή είδους βλάστησης, π.χ. πρίνων) απαιτηθεί η αποψίλωση, η βλάστηση θα αποκατασταθεί

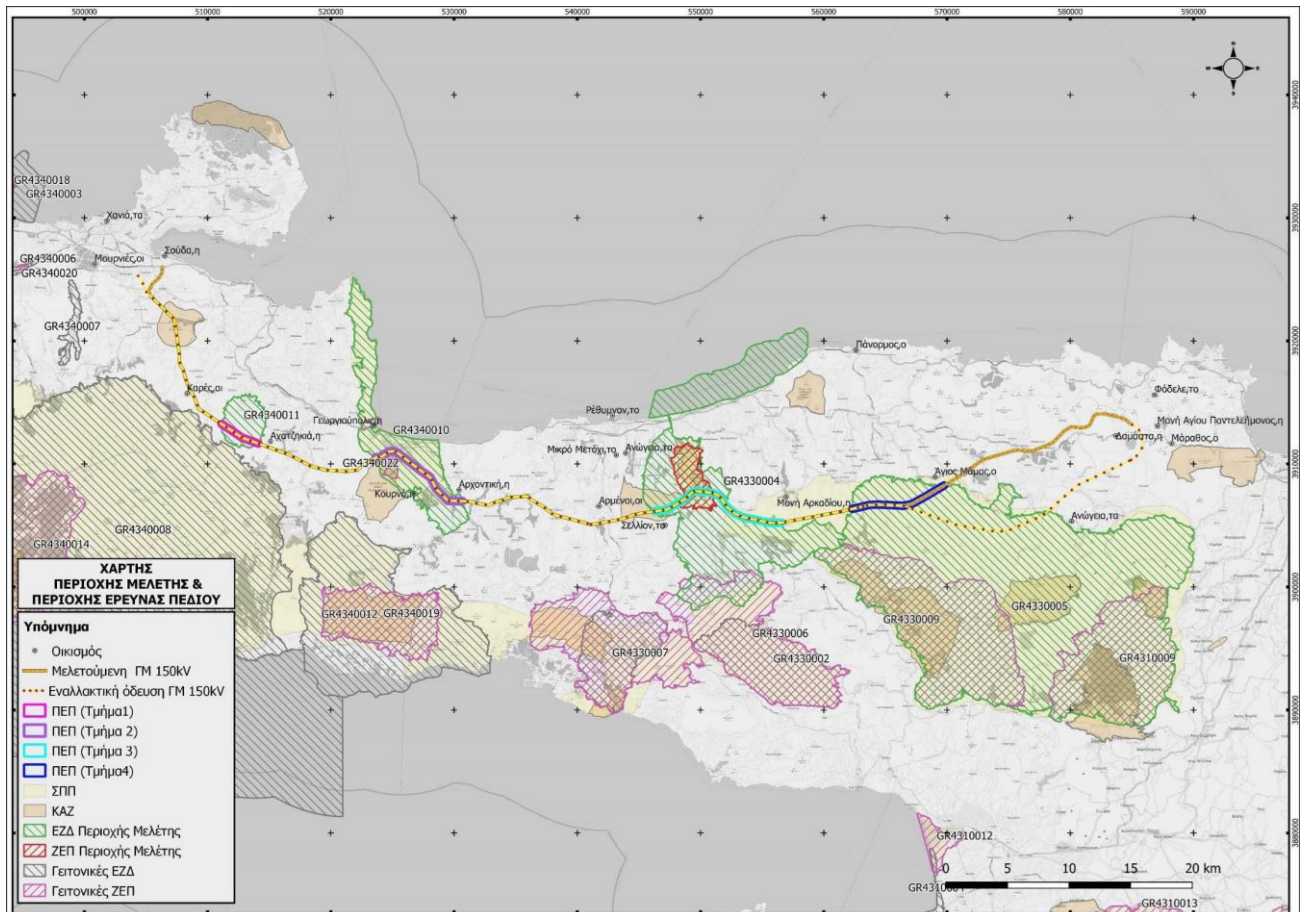
μετά το πέρας των εργασιών εγκατάστασης των πυλώνων με φυτεύσεις, όπως ορίζει το έγγραφο 137356/919/18-2-2016 της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του ΥΠΕΝ, με θέμα «Δυνατότητα προσεγγίσεως εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για την εγκατάσταση πυλώνων Δικτύων Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης», όπου αναφέρεται:

«Η προσέγγιση των εν θέματι εκτάσεων για την εξυπηρέτηση της κατασκευής πυλώνων Δικτύων Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης, μπορεί να επιτευχθεί στα πλαίσια του επιτρεπτού των επεμβάσεων κατ' εφαρμογήν των οριζομένων της παραγράφου 3α του άρθρου 53 «Έργα υποδομής» του νόμου 998/1979 ως ισχύει, περιλαμβανόμενη στα λοιπά έργα σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των συγκεκριμένων εργασιών, που εξυπηρετούν την προσέγγιση μόνον στις θέσεις των πυλώνων, χωρίς να υπάρχει απαίτηση διατήρησής τους, επιβάλλεται όπως τεθούν ως προσωρινού χαρακτήρα επεμβάσεις, μετά το πέρας των οποίων θα πραγματοποιηθεί άμεση αποκατάσταση του δασικού χώρου, με σχετική πρόβλεψη στην ΑΕΠΟ του έργου. Έπεται τούτων ότι οι εν λόγω επεμβάσεις δεν θεωρούνται ως δασική οδοποιία και δεν ακολουθούνται οι προδιαγραφές αυτής, αλλά είναι περιοριστικού χαρακτήρα επεμβάσεις εξυπηρετούσες αποκλειστικά το σκοπό δυνατότητας προσέγγισης στις θέσεις των πυλώνων.

Ο φορέας υλοποίησης της ανωτέρω επέμβασης, υποχρεούται σε αποκατάσταση του χώρου, κατόπιν εκπονήσεως, αρμοδίως θεωρημένης και εγκεκριμένης ειδικής φυτοτεχνικής μελέτης αποκατάστασης του δασικού χώρου επέμβασης. Στην περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω, λαμβάνονται αρμοδίως μέτρα κατασταλτικού χαρακτήρα (διοικητικές και ποινικές κυρώσεις), για την προστασία του δασικού περιβάλλοντος».

Ακόμη, για το έργο υπάρχει υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίσης με εκείνη για την οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για να πραγματοποιηθεί η επέμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 45, παρ. 8 και 10, του Ν.998/79 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 45 του Ν. 998/1979, όπως ισχύει, «Στην περίπτωση όπου [...] (γ) ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης, ή με άλλο δασοκομικό ή δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης, καταβάλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης προσαυξανόμενη κατά τριάντα τοις εκατό (30%), σύμφωνα με τα επόμενα εδάφια, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης. [...] Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών και διατίθεται αποκλειστικά για σκοπούς αναδάσωσης ή δάσωσης».

Εικόνα 2. Περιοχή Μελέτης (ΠΜ), οι θέσεις των πυλώνων, ο άξονας διέλευσης της ΓΜ και τα επιμέρους τμήματα της Περιοχής Ελέγχου Πεδίου (ΠΕΠ). Παρουσιάζονται ακόμα τα όρια των Καταφυγίων Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) και των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (ΣΠΠ).

Από το έργο θα δημιουργηθεί επίσης δουλεία γεωργικών εκτάσεων, η οποία θα αποζημιωθεί. Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, η γεωργική δραστηριότητα κάτω από τις ΓΜ επιτρέπεται και δεν επηρεάζεται, είτε πρόκειται για αροτραίες καλλιέργειες είτε για δεντροκαλλιέργειες και έχει ληφθεί μέριμνα για την τοποθέτηση των πυλώνων στα όρια αλλαγής των ιδιοκτησιών. Η σύσταση δουλειών Τύπου Ι σε γεωργικές εκτάσεις αναμένεται σε μήκος 21 km περίπου και υπολογίζεται ότι θα δεσμευτούν συνολικά 840 στρ. για τη ΓΜ, ήτοι 20 m εκατέρωθεν της ΓΜ (40 m X 21 km).

Οι εναλλακτικές λύσεις που εξετάστηκαν για το έργο είναι:

- (α) Η μηδενική λύση (μη πραγματοποίηση του έργου).
- (β) Η αναβάθμιση μίας εκ των δύο υφιστάμενων Γ.Μ. απλού κυκλώματος 150kV σε Γ.Μ. διπλού κυκλώματος 150kV, μήκους 88 km (εναέρια).
- (γ) Η προτεινόμενη λύση- νέας Γ.Μ. 150kV, συνολικού μήκους 101,3 km (εναέρια-υπόγεια).
- (δ) Η εναλλακτική λύση -νέας Γ.Μ. 150kV, συνολικού μήκους 103,6 km (εναέρια-υπόγεια).

Οι εναλλακτικές λύσεις νέας ΓΜ (γ, δ) διαφοροποιούνται στην αρχή και στο τέλος της όδευσης, ενώ μεγάλο τμήμα τους είναι κοινό.

Α) Μηδενική λύση

Στην περίπτωση της μηδενικής λύσης, η διακίνηση της ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Κρήτης θα εξακολουθήσει να διενεργείται με τις υφιστάμενες υποδομές και

συγκεκριμένα μέσω των υφιστάμενων ΓΜ 150 kV Χανιά – Ρέθυμνο – Λινοπεράματα και ΓΜ 150kV Χανιά – Λινοπεράματα, ενώ δεν θα υφίσταται απ ευθείας σύνδεση των ΓΜ 150kV με τον Υ/Σ Δαμάστας ούτε αναβάθμιση των ΓΜ αυτών. Στην περίπτωση αυτή το ΣΜΗΕ της νήσου θα συνεχίσει να έχει προβλήματα ασφάλειας, εφοδιασμού και ευστάθειας. Επίσης με τη μηδενική λύση δεν τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας στην περίπτωση απώλειας ενός εκ των δύο υφιστάμενων γραμμών.

Β) Η αναβάθμιση μίας εκ των δύο υφιστάμενων Γ.Μ. απλού κυκλώματος 150kV σε Γ.Μ. διπλού κυκλώματος 150kV, μήκους 88 km (εναέρια)

Η λύση αυτή παρουσιάζει το πλεονέκτημα ότι προσεγγίζει τους Υποσταθμούς Ρεθύμνου και Ευληγιάς, μειονεκτεί όμως διότι διέρχεται εντός των ορίων αρκετών οικισμών ή από κοντινές αποστάσεις από αυτούς, καθώς και από την ΖΟΕ Ρεθύμνου. Η λύση αυτή διέρχεται από 2 Περιοχές Προστασίας Βιοποικιλότητας για συνολικό μήκος 8,4 km, ενώ διέρχεται από τις αρχαιολογικές ζώνες Νεροκούρου, για μήκος 480 m από την Β' ζώνη και για 200 m από την Α' ζώνη του Αρχαιολογικού χώρου. Το σημαντικό μειονέκτημα της λύσης αυτής είναι ότι στη φάση της κατασκευής, θα πρέπει να διακόπτεται η λειτουργία της υφιστάμενης γραμμής απλού κυκλώματος για να πραγματοποιούνται οι εργασίες ανέγερσης και ενσυρμάτωσης των νέων πυλώνων με αρνητικές συνέπειες στην ασφάλεια του Συστήματος. Επιπρόσθετα στο εν λόγω Σύστημα της Κρήτης απαιτούνται δύο ακόμα κυκλώματα πέραν των υφιστάμενων γραμμών, συνεπώς η αναβάθμιση της μίας μόνο γραμμής δεν αρκεί.

Γ) Οι εναλλακτικές λύσεις νέας ΓΜ (γ, δ)

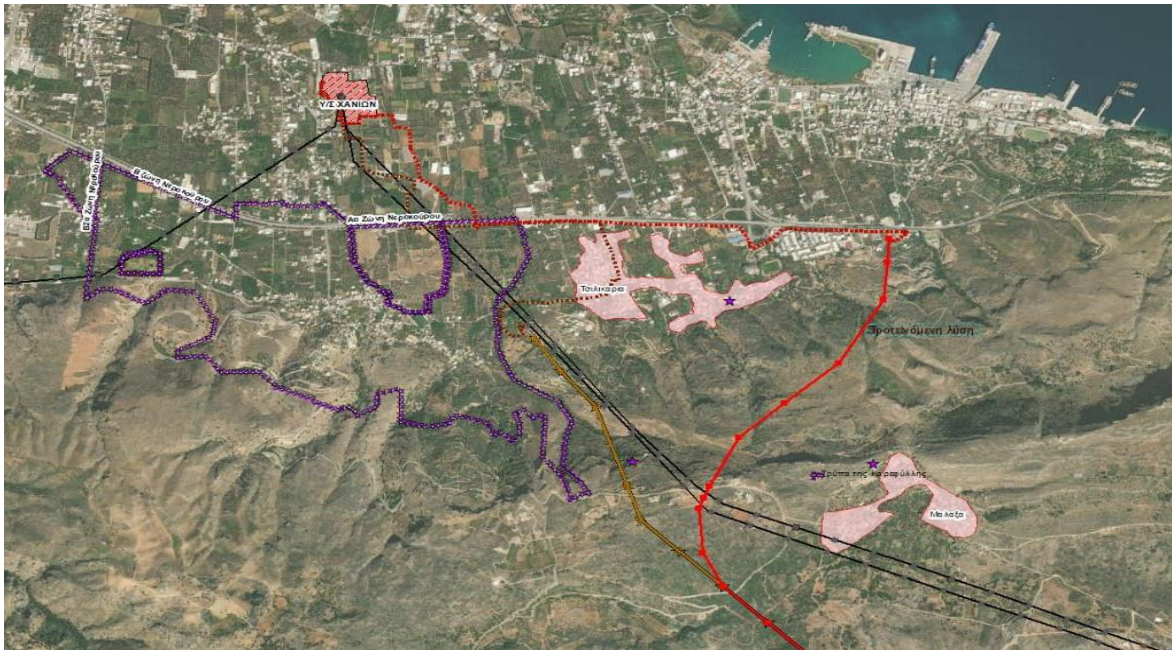
Παρακάτω, στα αποσπάσματα ορθοφωτοχαρτών παρουσιάζονται οι διαφοροποιήσεις των 2 εναλλακτικών λύσεων της νέας ΓΜ (γ,δ), με κόκκινο χρώμα η προτεινόμενη λύση (γ) και με καφέ χρώμα η εναλλακτική (δ). Διακρίνονται επίσης οι υφιστάμενες ΓΜ (με μαύρο χρώμα), μία εκ των οποίων θα μπορούσε να αναβαθμιστεί.

Το περιβάλλον της περιοχής των δύο εναλλακτικών λύσεων δεν διαφοροποιείται σημαντικά. Συγκριτικά, η νέα ΓΜ με την προτεινόμενη λύση σε σχέση με την εναλλακτική (διαφορετική όδευση στην αρχή και τέλος) έχει:

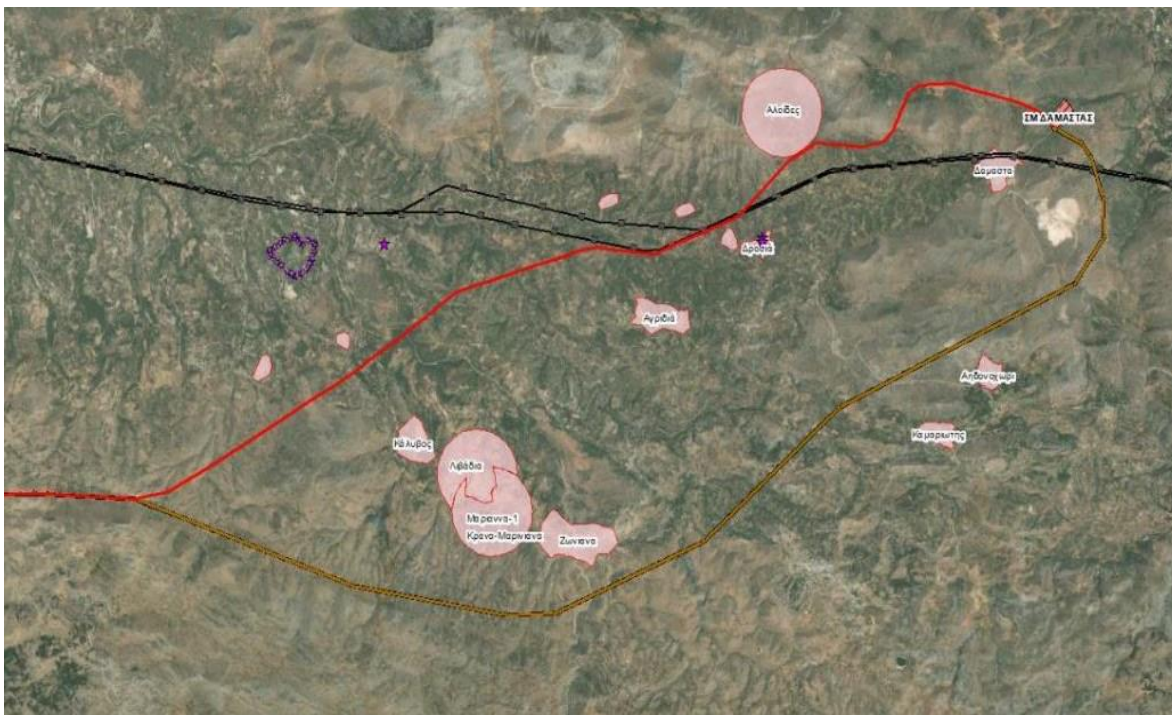
- Μικρότερο μήκος εναέριου τμήματος κατά 2,3km και λιγότεροι πυλώνες (5 πυλώνες)
- Μικρότερο μήκος κατά 5,3 km εντός περιοχών προστασίας του Δικτύου NATURA 2000 (Ειδικών Ζωνών Διατήρησης: ΕΖΔ, Ζωνών Ειδικής Προστασίας: ΖΕΠ).
- Λιγότεροι πυλώνες (κατά 37) εντός περιοχών προστασίας (ΕΖΔ, ΖΕΠ).
- Μικρότερες επιπτώσεις σε δασικές εκτάσεις κατά 16,4 στρ από πυλώνες
- Δεν διέρχεται από την Α' ζώνη αρχαιολογικού χώρου Νεροκούρου
- Μικρότερο μήκος υπόγειου καλωδίου από τα εξωτερικά όρια Β' ζώνης του αρχαιολογικού χώρου Νεροκούρου
- Το υπόγειο καλώδιο δεν διέρχεται από όρια οικισμού (Τσικαλαριά)

Για τους παραπάνω λόγους προκρίθηκε η προτεινόμενη λύση, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η μελέτη και κατασκευή νέας Γραμμής Μεταφοράς 150kV με νέα όδευση, νοτιότερα των υφιστάμενων ΓΜ. Η προτεινόμενη λύση διασταυρώνεται στην αρχή της όδευσης με τις υφιστάμενες ΓΜ 150 kV Χανιά – Ρέθυμνο – Λινοπεράματα και Χανιά – Λινοπεράματα (πυλώνες Κ5/7 και Κ6/9), βαίνει παράλληλα με τις υφιστάμενες στο ύψος της ΔΕ Γεωργιουπόλεως για περίπου 1

km, παράλληλα βαίνουν και κοντά στο ύψος του οικισμού Θεοδώρα, για μήκος 840 m (πυλώνες 245- K79/247).

Εικόνα 3: Απόσπασμα ορθοφωτοχάρτη με τις εναλλακτικές λύσεις για νέα ΓΜ (γ, δ) στην αρχή της όδευσης (με μωβ χρώμα το όριο αρχαιολογικών ζωνών και με ροζ οι οικισμοί).

Εικόνα 4: Απόσπασμα ορθοφωτοχάρτη με τις εναλλακτικές λύσεις (γ, δ) στο τέλος της όδευσης (με μωβ χρώμα το όριο αρχαιολογικών ζωνών και με ροζ οι οικισμοί).

Όδευση εντός προστατευόμενων περιοχών – Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης

Για μήκος 28,5 km συνολικά, η ΓΜ διέρχεται εντός προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου NATURA 2000. Στα τμήματα αυτά προβλέπεται να εγκατασταθούν 80 πυλώνες.

Οι περιοχές NATURA 2000 και τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ), από τα οποία διέρχεται ή βρίσκονται σε κοντινή απόσταση με την νέα ΓΜ, φαίνονται στον Πίνακα 1. Οι περιοχές των ΚΑΖ μερικώς αλληλεπικαλύπτονται από τις περιοχές NATURA 2000 και ορισμένες εξ αυτών είναι και Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (Important Bird Areas).

Πίνακας 1: Προστατευόμενες Περιοχές από τις οποίες διέρχεται η ΓΜ. (ΕΖΔ: Ειδική Ζώνη Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνη Ειδικής Προστασίας, ΚΑΖ: Καταφύγιο Άγριας Ζωής).

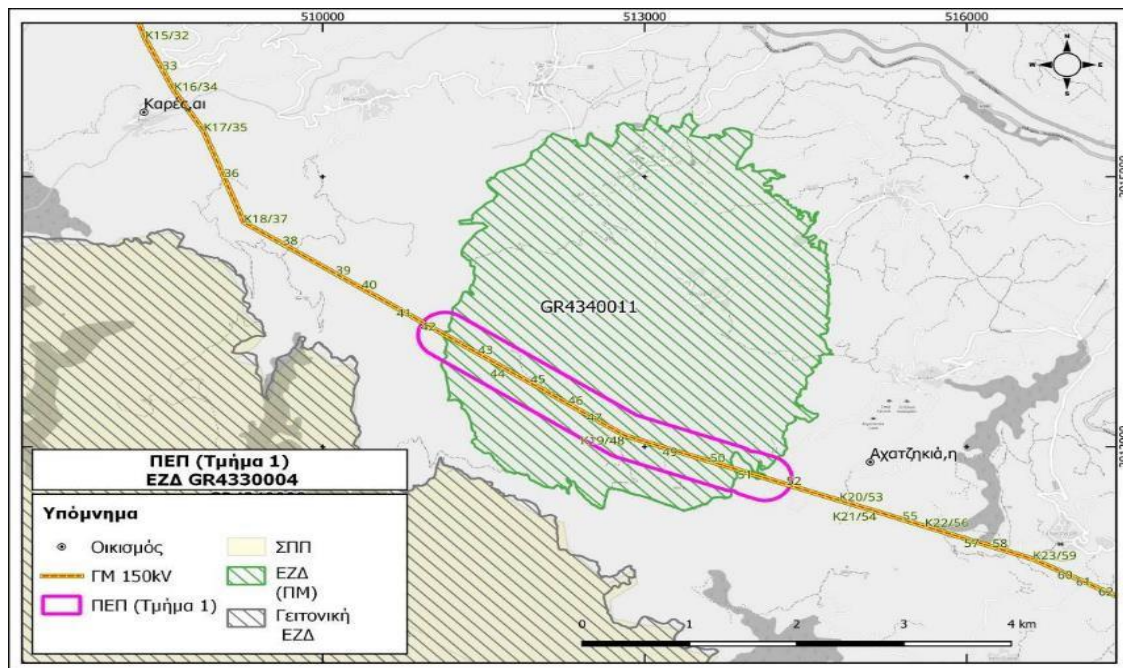
Προστατευόμενες Περιοχές NATURA 2000 και Καταφύγια Άγριας Ζωής		Τύπος περιοχής	Έκταση (ha)	Μήκος τμήματος ΓΜ εντός Προστατευόμενων Περιοχών (m)	Αριθμός πυλώνων εντός Προστατευόμενων Περιοχών
GR4340011	Φρε – Τζιτζιφές – Νίπος	ΕΖΔ	1.192,75	3.220	8
GR4340010	Δράπανο (Βακτές) – Παραλία Γεωργιούπολης) – Λίμνη Κουρνά – Σπήλαιο Ψιμάκι	ΕΖΔ	4.949,84	8.822	24
GR4330004	Πρασσανό φαράγγι – Πατσός – Σφακορύακο ρέμα – Παραλία Ρεθύμνου και εκβολή Γεροποτάμου, Ακρ. Λιανός Κάβος – Περιβόλια	ΕΖΔ	13.130,11	8.569	26
GR4330005	Όρος Ίδη (Βορίζια, Γερανοί, Καλή Μαδάρρα)	ΕΖΔ	40.822,39	7.893	22
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΤΟΣ ΕΖΔ				28.504	80
GR4330008	Πρασσανό φαράγγι	ΖΕΠ	1.126,74		
K891	Στύλου - Κατωχωρίου Δήμου Αρμένων και Κεραμειών	ΚΑΖ	918,882	3.403	9
K896	Λίμνη Κουρνά Δήμου Γεωργιούπολης	ΚΑΖ	1.325,469	913	3
K772	Βρύσινα, Πρασσανό Φαράγγι Δήμου Ρεθύμνης	ΚΑΖ	1.722,156	6.618	20
Σημείωση: Η ΖΕΠ «Πρασσανό φαράγγι» (GR4330008) εγκλείεται στην ΕΖΔ «Πρασσανό φαράγγι – Πατσός – Σφακορύακο ρέμα – Παραλία Ρεθύμνου και εκβολή Γεροποτάμου, Ακρ.					

Προστατευόμενες Περιοχές NATURA 2000 και Καταφύγια Άγριας Ζωής	Τύπος περιο- χής	Έκταση (ha)	Μήκος τμήματος (m)	ΓΜ εντός Προστατευόμε- νων Περιοχών	Αριθμός πυλώνων εντός Προστατευόμεν- ων Περιοχών
Λιανός Κάβος – Περιβόλια» (GR4330004). Εντός της ΖΕΠ εμπίπτουν 7 κοινοί πυλώνες με την ΕΖΔ					

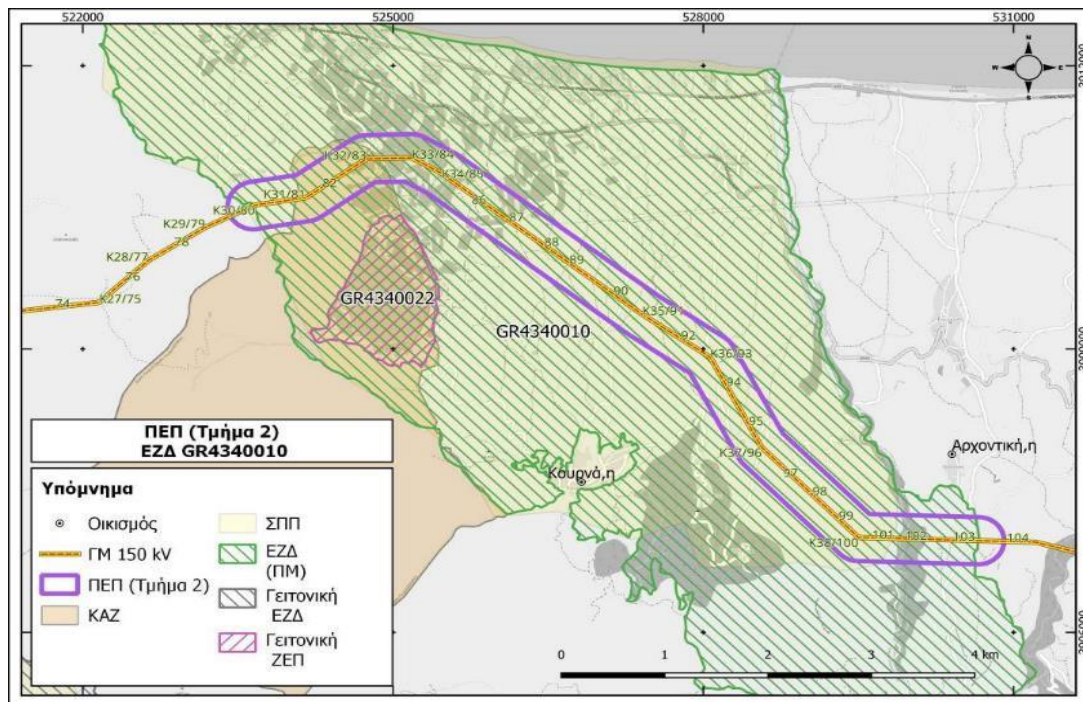
Επίσης η ΓΜ διέρχεται εντός του Παγκόσμιου Γεωπάρκου UNESCO Ψηλορείτη, όπου προβλέπεται εγκατάσταση 105 συνολικά πυλώνων (από 165 έως 269 / τερματικός σταθμός Δαμάστας, με βάση τις συντεταγμένες του Πίνακα 1.3- 1 της ΜΠΕ), κατά την εγκατάσταση των οποίων θα διαταραχθεί συνολικό εμβαδόν 49.252,9 m² (βάσει των στοιχείων του Πίνακα 6.1- 3 της ΜΠΕ), ενώ μετά την έδραση των πυλώνων, το εμβαδόν αυτό θα είναι περίπου 10.000 m².

Στη ΜΠΕ περιλαμβάνεται **Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, λόγω της όδευσης της ΓΜ από περιοχές του Δικτύου NATURA 2000**. Η περιοχή μελέτης προσδιορίζεται σε ζώνη πλάτους 0,5 km εκατέρωθεν του άξονα της γραμμής, ως έργο υποκατηγορίας Α2. Ορίστηκαν τέσσερις Περιοχές Έρευνας Πεδίου (ΠΕΠ-1, ΠΕΠ-2, ΠΕΠ-3 και ΠΕΠ-4), μία για κάθε περιοχή NATURA 2000, καθεμιά ΠΕΠ με ζώνη εύρους 250 m εκατέρωθεν του άξονα διέλευσης της ΓΜ. Οι ΠΕΠ αυτές είναι οι εξής:

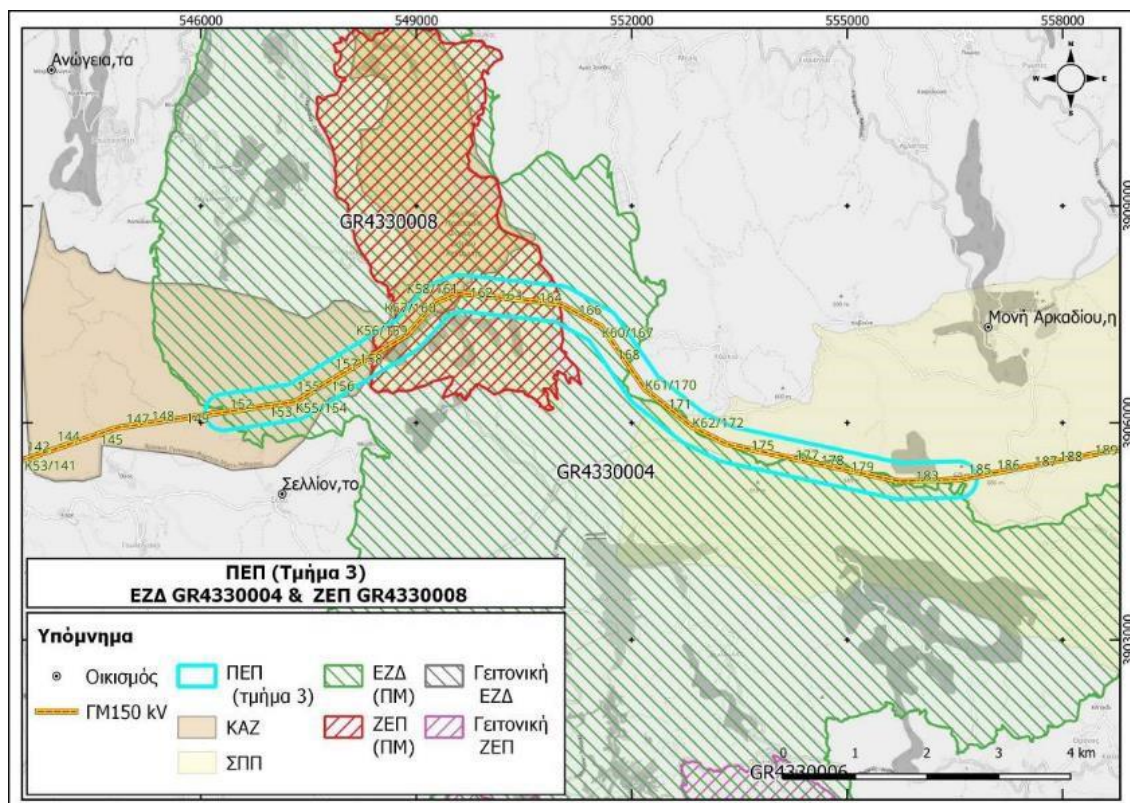
- ✓ **ΠΕΠ-1:** 8 πυλώνες και ζώνη μήκους 3.220 m και εύρους 500 m εντός της ΕΖΔ «Φρε – Τζιτζιφές – Νίπος».

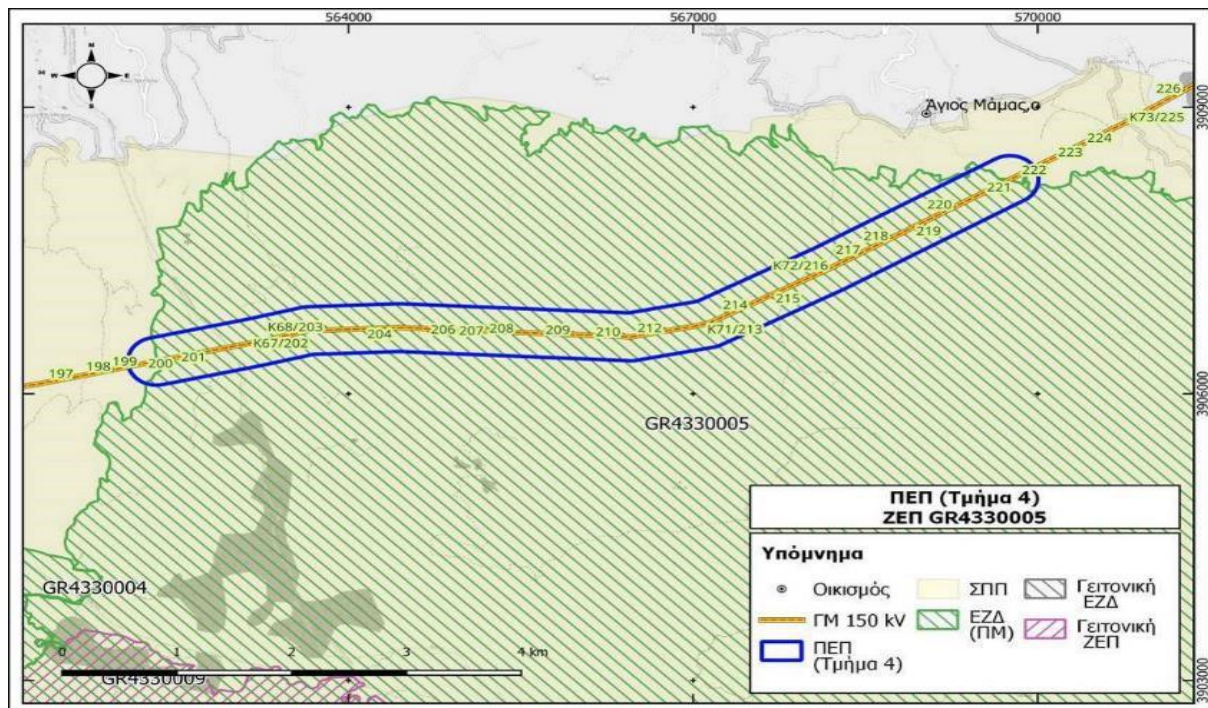
- ✓ **ΠΕΠ-2:** 24 πυλώνες και ζώνη μήκους 8.569 m και εύρους 500 m Διέλευση της ΓΜ για μήκος m εντός της ΕΖΔ: «Δράπανο (ΒΑ ακτές) – Παραλία Γεωργιούπολης) – Λίμνη Κουρνά – Σπήλαιο Ψιμάκι».

- ✓ **ΠΕΠ-3:** 26 πυλώνες και ζώνη μήκους 8.822 m και εύρους 500 m εντός της ΕΖΔ: «Πρασσανό φαράγγι – Πάτσος – Σφακορύακο ρέμα – Παραλία Ρεθύμνου και εκβολή Γεροποτάμου, Ακρ. Λιανός Κάβος – Περιβόλια» (και 7 πυλώνες και ζώνη μήκους 2.920 m εντός του κοινού τμήματος της προειρημένης ΕΖΔ με τη ΖΕΠ «Πρασσανό φαράγγι».

- ✓ **ΠΕΠ-4:** 22 πυλώνες και ζώνη μήκους 7.893 m και εύρους 500 m εντός της ΕΖΔ: «Όρος Ίδη (Βορίζια, Γερανοί, Καλή Μαδάρα)».

Στις ΕΖΔ προβλέπεται να εγκατασταθούν 51 πυλώνες σε εκτάσεις τύπων φυσικών οικοτόπων του Παρ. Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (5420, 5330) και 5 πυλώνες σε εκτάσεις τύπων φυσικών οικοτόπων εθνικής σημασίας (934Α Ελληνικά δάση πρίνου, 5340 Garrigues της ανατολικής Μεσογείου). Άλλοι 24 πυλώνες προβλέπονται σε καλλιεργούμενες εκτάσεις. Από τις ζώνες πρόσβασης μήκος 17,2 km εμπíπτουν σε οικοτόπους του Παρ. Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (5330, 5420) και 1,5 km σε οικοτόπους εθνικής σημασίας (934Α, 5340).

Από την αναγνώριση και χαρτογράφηση των τύπων οικοτόπων προκύπτει ότι σε όλα τα επιμέρους τμήματα των ΠΕΠ επικρατούν οι τύποι φυσικών οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ 5420 «Φρύγανα με αστοιβή *Sarcopoterium spinosum*» και δευτερευόντως του 5330 «Θερμομεσογειακοί και προστεππικοί θαμνώνες. Η θιγόμενη έκταση από το έργο στη φάση κατασκευής συνιστά ένα ελάχιστο ποσοστό της συνολικής έκτασης των οικοτόπων 5330 και 5420 στις επιμέρους ΕΖΔ όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Θιγόμενη έκταση οικοτόπων σε σχέση με τους στόχους διατήρησης (φάση κατασκευής).

ΕΖΔ/ΖΕΠ	Τύπος οικοτόπου	Θιγόμενη έκταση (στρ.)	Στόχος διατήρησης (στρ.)	Ποσοστό %
ΕΖΔ GR4340011	5330	9,8	6.289	0,15
ΕΖΔ GR4340010	5420	12,0	-	-
ΕΖΔ GR4340010	5330	6,4	5.068	0,13
ΕΖΔ GR4330004	5420	51,8	46.653	0,11
ΕΖΔ GR4330005	5420	43,6	93.605	0,05

Στη φάση λειτουργίας του έργου, μετά την εγκατάσταση των πυλώνων, τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και την αναβλάστηση της περιοχής, παραμένει αλλαγή κάλυψης σε 5,1 στρ. τύπων φυσικών οικοτόπων και κυρίως του

οικοτόπου 5420. Ως προς τον οικοτόπο 5330, από τις επιτόπιες εργασίες δεν επιβεβαιώθηκε η παρουσία του οικοτόπου αυτού στις θέσεις κατασκευής των έργων εντός της ΕΖΔ GR4340011.

Ως προς τη **χλωρίδα**, σύμφωνα με τους μελετητές, από τις δειγματοληψίες στα πλαίσια της ΜΕΟΑ δεν εντοπίστηκαν τα είδη φυτών του Παρ. ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για τα οποία έχουν τεθεί στόχοι διατήρησης στις ΕΖΔ GR4340010 (ΠΕΠ-2), GR4330004 (ΠΕΠ-3), GR4330005 (ΠΕΠ-4). Τα είδη αυτά δεν φύονται στους οικοτόπους που εμπίπτουν στα όρια των επιμέρους ΠΕΠ του έργου.

Ως προς την **πανίδα**, οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι στα πλαίσια της ΜΕΟΑ ήταν συνολικής διάρκειας 13 ημερών και πραγματοποιήθηκαν τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Αύγουστο του 2021, Απρίλιο και Μάιο του 2022 και Σεπτέμβριο του 2023.

Ως προς τα είδη ζώων του Παρ. ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, με πιθανή παρουσία εντός ΠΕΠ, **στην υποβληθείσα μελέτη επισημαίνονται τα ακόλουθα:**

- ✓ Το φίδι *Zamenis situla* δεν εντοπίστηκε στις δειγματοληψίες στα πλαίσια της ΜΕΟΑ, στις ΠΕΠ-2, ΠΕΠ-3, ΠΕΠ-4. Το είδος αυτό δεν είχε εντοπιστεί ούτε στις δειγματοληψίες της Μελέτης Εποπτείας (2015).
- ✓ Ο πλούτος και η αφθονία των χειροπτέρων που καταγράφηκαν ήταν περιορισμένος. Από αυτά μόνο το *Myotis emarginatus* ανήκει στα είδη του Παρ. ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και καταγράφηκε σε ελαιώνες, εκτός ΠΕΠ και σε μεγάλη απόσταση από τη ΓΜ. Τα άλλα είδη που καταγράφηκαν *Pipistrellus kuhlii* (Λευκονυχτερίδα), *Eptesicus serotinus* (Τρανονυχτερίδα), *Tadarida teniotis* (νυχτονόμος), *Hypsugo savii* (βουνονυχτερίδα), *Nyctalus* sp και πιθανά *Pipistrellus nathusii* (Νυχτερίδα του Nathusius) δεν περιλαμβάνονται στο Παρ. ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και δεν κατατάσσονται σε κάποια κατηγορία κινδύνου (θεωρούνται Μειωμένου Ενδιαφέροντος).
- ✓ Το μόνο σπήλαιο σε μικρή σχετικά απόσταση από τη ΓΜ είναι αυτό της Σκοτεινής στον οικισμό Φυλακή Χανίων (ΠΕΠ-2, ΕΖΔ GR4340010) που απέχει περί τα 100 m από τον πυλώνα Κ38/100. Τα χειρόπτερα για τα οποία έχουν τεθεί στόχοι διατήρησης είναι τα *Myotis blythii* (30 άτομα, τέλη άνοιξης και καλοκαίρι) και *Rhinolophus ferrumequinum* (100 άτομα, κυρίως το χειμώνα). Η ζώνη πρόσβασης που καταλήγει στον πυλώνα αυτό δεν προσεγγίζει το σπήλαιο (οδεύει βόρεια). Στη φάση κατασκευής θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια για τη μικρότερη δυνατή όχληση για την εγκατάσταση του πυλώνα Κ38/100. Επίσης, οι εργασίες κατασκευής στο τμήμα αυτό (ΠΕΠ-2) να πραγματοποιηθούν εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο – Ιούνιο). Από τη φάση λειτουργίας δεν αναμένονται επιπτώσεις επειδή τα είδη αυτά πετούν σε ύψος πολύ χαμηλότερο από αυτό των ΓΜ (*Rhinolophus ferrumequinum* < 6 m από το έδαφος, *Myotis blythii* 1-2 m από το έδαφος). Εξάλλου, λόγω της **θερμοκρασίας που αναπτύσσουν οι ηλεκτροφόροι αγωγοί** (περίπου 90°C) αλλά και τη δυνατότητα ηχοεντοπισμού των ΓΜ, τα χειρόπτερα συνήθως αποφεύγουν να διέλθουν ανάμεσα στις ΓΜ.
- ✓ Εντός της ΖΕΠ «Πρασσανό Φαράγγι» (GR4330008), εκτός ΠΕΠ και σε απόσταση 700 m από τα ΓΜ, καταγράφηκε διέλευση σμήνους 7 ατόμων του όρνιου *Gyps fulvus*, Είδους Χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, καθώς και 4 μεμονωμένων ατόμων, όλα εκτός ΠΕΠ. Σημειώνεται ότι το είδος αυτό αναφέρεται ότι φωλιάζει/κουρνιάζει στο Πρασσανό φαράγγι (40 άτομα).
- ✓ Για την αποφυγή ενδεχόμενης πρόσκρουσης πτηνών στους αγωγούς στη φάση λειτουργίας, προτείνεται από τους μελετητές η σήμανση των μη ηλεκτροφόρων αγωγών (αγωγοί προστασίας) με ειδικού τύπου εξαρτήματα που καθιστούν τις ΓΜ ορατές για τα πτηνά, στο τμήμα της ΓΜ που εμπίπτει στα όρια της ΖΕΠ «Πρασσανό φαράγγι» (GR4330008) (πυλώνες 157 έως 166, μήκος 3,5 km).

- ✓ Από καταγραφές που πραγματοποιήθηκαν στις λίμνες Κουρνά και Ποταμών, δεν καταγράφηκαν μετακινήσεις από σμήνη μεγαλόσωμων παρυδάτιων και υδρόβιων πτηνών μεταξύ των λιμνών και άλλων υδάτινων σωμάτων (π.χ. τις εκβολές του ποταμού Αλμυρού). Τη μεγαλύτερη αφθονία (167 άτομα) παρουσιάζει το *Larus michahellis* στην τεχνητή λίμνη Ποταμών.
- ✓ Η υπό εξέταση ΓΜ απέχει περίπου 840 m από τις όχθες της λίμνης Κουρνά και περί τα 600 m από τα όρια της ΖΕΠ GR4340022. Η υπό εξέταση ΓΜ και η πλησιέστερη εκ των δύο υφιστάμενων βαίνουν παράλληλα για μήκος περίπου 1km (K33 -84) και σε απόσταση 25-100 m. Από τις καταγραφές που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της ΜΕΟΑ δεν διαπιστώθηκαν μετακινήσεις υδρόβιων και παρυδάτιων πτηνών από ή προς τη λίμνη Κουρνά.

Μετά την εξέταση της ΜΠΕ, η υπηρεσία μας επισημαίνει τα παρακάτω:

1. Η επιλεγείσα όδευση της ΓΜ διασχίζει ημιορεινές και ορεινές περιοχές σε υψόμετρα μέχρι 1.100 m. Το ανάγλυφο του εδάφους παρουσιάζει κατά θέσεις μεγάλες κλίσεις και ανωμαλίες, και ως εκ τούτου αρκετές θέσεις πυλώνων - που είναι και απομακρυσμένες από το υφιστάμενο οδικό δίκτυο- εμφανίζουν δυσκολία στην πρόσβαση.
2. Κατά την άποψη των μελετητών δεν υπήρχε δυνατότητα νέας χάραξης, που να μη διέρχεται από περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 (ΕΖΔ ή ΖΕΠ). Όμως, δεν είναι σαφές από την ΜΠΕ ποιες **περιβαλλοντικές παράμετροι (για το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον)** ελήφθησαν υπόψη και εκτιμήθηκαν συνδυαστικά για να προκριθεί τελικά η επιλεγείσα όδευση.

3. Η ΜΠΕ και συνεπώς και ο τελικός σχεδιασμός του έργου πρέπει να λάβουν υπόψη:

Α) Ότι στην Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68086/2149 (ΦΕΚ 3663Β/09-08-2021) “*Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα πτωματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας Γυπαετό (Gypaetus barbatus), Όρνιο (Gyps fulvus) και Μαυρόγυπα (Aegyptius monachus) στην Ελλάδα*” η **ηλεκτροπληξία** που προκαλείται από καλώδια υψηλής τάσης και αγωγούς πυλώνων ηλεκτροδότησης, και η **πρόσκρουση** σε υποδομές παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος έχει αξιολογηθεί ως «υψηλή» πίεση και απειλή για τα πτωματοφάγα είδη της ορνιθοπανίδας. Μάλιστα, η ηλεκτροπληξία αποτελεί σημαντική απειλή για τα Όρνια (*Gyps spp*) σε όλη τη ζώνη εξάπλωσής τους, ενώ το είδος αποτελεί ένα από τα κοινότερα θύματα που εντοπίζονται κάτω από πυλώνες, ειδικά σε περιοχές όπου το είδος παρουσιάζει μεγάλη πυκνότητα τοπικά. Επομένως, στο σύνολο του έργου, εντός και εκτός ΕΖΔ και ΖΕΠ, να ληφθούν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποτροπή πρόσκρουσης και ηλεκτροπληξίας των πτηνών, όπως είναι η σήμανση των αγωγών μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικού τύπου εξαρτήματα. Τα εξαρτήματα αυτά, ποικίλων σχημάτων (δίσκοι, τετράγωνα, σπирάλ, σφαιρικού σχήματος) και χρωμάτων καθιστούν τους αγωγούς μεταφοράς διακριτούς στα πτηνά. Η χρήση τέτοιων εξαρτημάτων αναμένεται να μειώσει τη συχνότητα προσκρούσεων των πτηνών κατά 50-85% σύμφωνα με τη βιβλιογραφία. Να προτιμηθούν τα προαναφερόμενα εξαρτήματα να είναι επιστρωμένα με φθορίζουσα βαφή ώστε να είναι ορατά και κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Β) Τα αποτελέσματα του έργου LIFE «Bonelli EastMed» LIFE17 NAT/GR/000514 στη ΖΕΠ GR4330008 για την **προστασία του σπιζαετού (*Aquila fasciata*) και του όρνιου (*Gyps fulvus*)**, όπως κατατέθηκαν στην υπηρεσία μας με το σχετικό (17), που επισυνάπτεται στο παρόν έγγραφό μας. Σύμφωνα με το σχετικό (18) η σχεδιαζόμενη γραμμή διέρχεται από δύο αναπαραγωγικές επικράτειες του

σπιζαετού (ΖΕΠ GR4330008 και ΚΑΖ Κ891) και σε περιοχή με έντονη χρήση από άτομα αποικίας του όρνιου (GR4330008).

Γ) Τα αποτελέσματα του έργου «LIFE GRECABAT», όπως κατατέθηκαν με το σχετικό (19), και σχετίζονται με την **επίπτωση από την κατασκευή των πυλώνων στα χειρόπτερα** πλησίον του σπηλαίου Ψιμάκι, Σκοτεινού και Μαραθόσπηλιου (ΕΖΔ «Δράπανο (ΒΑ ακτές) – Παραλία Γεωργιούπολης) – Λίμνη Κουρνά – Σπήλαιο Ψιμάκι» (GR4340010) και «Όρος Ίδη (Βορίζια, Γερανοί, Καλή Μαδάρα)» (GR4330005).

Δ) Τη **χωροθέτηση του έργου «ΥΒΡΙΔΙΚΟ ΕΡΓΟ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΤΑΜΩΝ (ΑΜΑΡΙΟΥ)»** και των σχεδιαζόμενων υποδομών αυτού, ως προς τις θέσεις των πυλώνων και τη διέλευση της ΓΜ στην περιοχή, καθώς διαπιστώθηκε ότι η θέση τουλάχιστον ενός πυλώνα βρίσκεται στην περιοχή επέμβασης του υβριδικού έργου.

Ε) Να εξεταστεί η τεχνική δυνατότητα **υπογειοποίησης τμημάτων του έργου**, ιδίως για τους πυλώνες που διέρχονται πλησίον των θεσμοθετημένων ορίων των οικισμών, όπως αποτυπώνονται στον Πίνακας 9.6-2 της υποβληθείσας ΜΠΕ.

4. Απαγορεύεται η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου, σε οικολογικά ευαίσθητες εκτάσεις, όπως ενδεικτικά, ρέματα και ρυάκια, δάση, λιβάδια, βοσκότοποι και οικότοποι προτεραιότητας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και σε μονοπάτια που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές (άρθρο 13 του Νόμου 3937/2011 περί προστασίας της βιοποικιλότητας, όπως ισχύει). Για τη μετακίνηση / μεταφορά των μηχανημάτων έργων να χρησιμοποιείται αποκλειστικά το υφιστάμενο οδικό δίκτυο.

5. Για την προστασία του εδάφους και των υδάτων σε όλη τη διάρκεια της κατασκευής, θα πρέπει να αποτρέπεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους απορροές, καθώς και η απόρριψη οποιωνδήποτε μη βιοδιασπώμενων ουσιών επί του εδάφους. Σε κάθε κατασκευαστική δραστηριότητα όπου υπάρχει πιθανότητα εκπομπής σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων ή οσμηρών ουσιών, θα πρέπει να υιοθετηθούν διαδικασίες και εξοπλισμός που θα εξασφαλίζουν τη δραστική μείωση αυτών των εκπομπών.

6. Όπως ορίζει το έγγραφο 137356/919/18-2-2016 της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του ΥΠΕΝ, να εκπονηθεί από τον φορέα του έργου και στη συνέχεια να θεωρηθεί και να εγκριθεί αρμοδίως η ειδικής φυτοτεχνικής μελέτης αποκατάστασης των δασικών χώρων επέμβασης. Εφόσον προκύψει περίσσεια εκσκαφικών υλικών, που δεν είναι κατάλληλα για χρήση στην αποκατάσταση των χώρων, θα πρέπει αυτά να απομακρύνονται από τους χώρους επέμβασης και να μεταφέρονται για διαχείριση σύμφωνα με τον Νόμο 4819/2021.

7. Κατά τη λειτουργία του έργου, **για την αποτροπή του κινδύνου πυρκαγιάς** σε όλο το μήκος του, να γίνεται συχνή επιθεώρηση και συντήρησή του για την εξασφάλιση των ηλεκτρικών διακένων (αποκλαδώσεις υποκείμενης φυσικής βλάστησης) και πλύσιμο των μονωτήρων, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εκδήλωσης πυρκαγιάς λόγω εκρήξεων ή σπινθήρων. Επίσης, με ευθύνη του φορέα του έργου να λαμβάνεται κάθε άλλο ενδεδειγμένο μέτρο πρόληψης κινδύνου πυρκαγιάς.

8. Για τη διασφάλιση της προστασίας της δημόσιας υγείας των κατοίκων των παρακείμενων οικισμών / κατοικιών, καθώς και των αγροτών με αγροτεμάχια στην περιοχή, να διενεργηθούν μετρήσεις της στάθμης ηλεκτρομαγνητικού πεδίου, με ευθύνη του φορέα λειτουργίας της ΓΜ, ένα έτος μετά την έναρξη λειτουργίας της, στα πλησιέστερα σημεία των οικιστικών ιστών της περιοχής και σε άλλες ενδεικτικές θέσεις, και μετά οι μετρήσεις να επαναλαμβάνονται ανά τριετία, σε αποστάσεις 30m και 50m από το άκρο των ΓΜ. Οι μετρήσεις να κοινοποιούνται στους οικείους Δήμους.»

16. Το με αριθμ πρωτ. **363567/17-10-2024** έγγραφο της **Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ**, με θέμα «**Συμπληρωματική επισήμανση στο πλαίσιο της εξέτασης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο «Γραμμή μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά - Δαμάστα συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ**», στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

«Σχετ: 1) Το με αρ. πρωτ. Π.Κ. 12716 /12-01-2024 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (απ. πρωτ. ΑΔΚ 4393/28-12-2023).

2) Το με αρ. πρωτ. 206583/14-6-2024 έγγραφό μας προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Κρήτης με θέμα «**Εξέταση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο «Γραμμή μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά -Δαμάστα συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ**».

Σε συνέχεια του (2) σχετικού εγγράφου μας, στο οποίο εκθέσαμε τα στοιχεία από την εξέταση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο «Γραμμή μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά -Δαμάστα συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ», ως προς το σημείο (Ε) της 3^{ης} επισήμανσής μας, το οποίο αναφέρει συγκεκριμένα:

«3. Η ΜΠΕ και συνεπώς και ο τελικός σχεδιασμός του έργου πρέπει να λάβουν υπόψη: [...]

Ε) Να εξεταστεί η τεχνική δυνατότητα υπογειοποίησης τμημάτων του έργου, ιδίως για τους πυλώνες που διέρχονται πλησίον των θεσμοθετημένων ορίων των οικισμών, όπως αποτυπώνονται στον Πίνακας 9.6-2 της υποβληθείσας ΜΠΕ», **θα θέλαμε συμπληρωματικά να προσθέσουμε την παρακάτω επισήμανση:**

Εκτός από τη δυνατότητα υπογειοποίησης τμημάτων του έργου, να εξεταστεί και η μετακίνηση υπέργειων τμημάτων του, σε συνεργασία με τις οικείες Δημοτικές Αρχές, έτσι ώστε να απομακρυνθεί η γραμμή μεταφοράς από δομημένες περιοχές,. Ενδεικτικά, θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα μεταφοράς της γραμμής νοτιότερα στην περιοχή Θεοδώρας - Γενί Γκαβέ (Δροσιάς) του Δήμου Μυλοποτάμου (πυλώνες 243-249), όπου η απόσταση από τις οικίες της Θεοδώρας είναι 190 m (Πίνακας 9.6-2 της ΜΠΕ).»

17. Την αρχική εισαγωγή στο θέμα της συνεδρίασης από τον Προέδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας ΠΚ κ. **Ξυλούρη Νικόλαο**.
18. Τις απόψεις του κ. **Κουκιανή Χαράλαμπου** Δημάρχου Αποκόρωνα.
19. Τις απόψεις του κ. **Κλάδου Γεωργίου** Δημάρχου Μυλοποτάμου.
20. Τις απόψεις του κ. **Μποκέα Μενελάου** Δημάρχου Μαλεβιζίου.
21. Τις απόψεις του κ. **Κεγκέρογλου Βασιλείου** Δημάρχου Μινώα Πεδιάδας.
22. Τις απόψεις του κ. **Νικηφοράκη Ιωάννη** Αντιδημάρχου Χανίων.
23. Τις απόψεις του κ. **Συντυχάκη Εμμανουήλ**, Βουλευτή ΚΚΕ.
24. Τις διευκρινίσεις του κ. **Καραπιδάκη Εμμανουήλ**, Κοσμήτορα της Σχολής Μηχανικών του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, ο οποίος ανέφερε ότι η υπόγεια ή η υποθαλάσσια διασύνδεση των Χανίων με τη Δαμάστα δεν συνιστάται, καθώς υπάρχει ήδη υφιστάμενη εναέρια διασύνδεση, διευκρινίζοντας ότι δεν είναι ούτε συνήθης ούτε καλή πρακτική να παραλληλίζονται υπόγειο και εναέριο καλώδιο για μεγάλες αποστάσεις λόγω των εντελώς διαφορετικών τεχνικών χαρακτηριστικών τους. Επίσης ανέφερε ότι εξαιτίας της προβλεπόμενης παύσης

λειτουργίας των σταθμών παραγωγής ενέργειας στα Λινοπεράματα και την Ξυλοκαμάρα, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη αύξηση των μελλοντικών ροών, η ενίσχυση του βόρειου άξονα γραμμής μεταφοράς κρίνεται αναγκαία, και μάλιστα με διαφορετική όδευση από την υφιστάμενη για λόγους αξιοπιστίας.

25. Τις απόψεις του κ. **Φασουλά Χαραλάμπου**, μέλους της Επιτροπής Διαχείρισης του Γεωπάρκου Ψηλορείτη και Αντιπρόεδρου του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης.
26. Τις απόψεις της κας **Δασκαλάκη Άννας**, Προέδρου ΓΕΩΤΕΕ Παραρτήματος Κρήτης.
27. Τις απόψεις του κ. **Ηλιάκη Κωσταντίνου** Προέδρου Εργαζομένων ΔΕΗ Χανίων.
28. Τις απόψεις των κ.κ. **Σμπυράκη Γεωργίου**, Προέδρου Τ.Κ. Ασή Γωνιάς, **Μανωλεσάκη Βαλάντη** Προέδρου Αρχιτεκτόνων Ρεθύμνου και εκπροσώπου Ορειβατικού Συλλόγου, **Ραβάνη Ελένης** μέλους «Συνέλευσης για τα κοινά του Αποκόρωνα», **Παπάζογλου Δημήτριου** μέλους της «Πρωτοβουλίας Αποκόρωνα ενάντια στους Πυλώνες και Ανεμογεννήτριες», **Γερωνυμάκη Γεωργίου** εκπροσώπου της «Πρωτοβουλίας Σφακίων ενάντια στις ΒΑΠΕ», **Βρυωνάκη Γεώργιου** μέλους Ν.Ε. ΣΥΡΙΖΑ Χανίων και «ομάδας Αποκόρωνα», **Κορρέ Αικατερίνης** μέλους «συντονιστικού Ρεθύμνου», **Κατσαμπασάκη Μαρία** μέλους της «Πρωτοβουλίας Αποκόρωνα ενάντια στους Πυλώνες και Ανεμογεννήτριες», και **Μυλωνάκη Γεώργιου** ενδιαφερόμενου πολίτη.
29. Την τοποθέτηση του κ. **Μαρινάκη Αλεξάνδρου** Μέλους της Επιτροπής και επικεφαλής της παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση» Κρήτης, ο οποίος ανέφερε: «Οι Περιφερειακοί, Δημοτικοί και Τοπικοί Σύμβουλοι της «Λαϊκής Συσπείρωσης» έχουμε εξ αρχής δηλώσει την ξεκάθαρη εναντίωσή μας στη μελέτη που παρουσιάστηκε, με την εγκατάσταση των πυλώνων, και έχουμε απαιτήσει να σχεδιαστεί η υλοποίηση με υπογειοποίηση του καλωδίου ή η πόντιση στη θάλασσα. Ο λαός της Κρήτης έχει απέναντι του την πολιτική που για τα κέρδη των λίγων θυσιάζει τις ανάγκες των πολλών. Οι φορείς του λαϊκού και εργατικού κινήματος, οι πολιτιστικοί σύλλογοι, τα εργατικά σωματεία, οι σύλλογοι αγροτών και αυτοαπασχολούμενων απαιτούν από την κυβέρνηση να αναστείλει τους σχεδιασμούς της και να εξεταστεί άλλος τρόπος για την υλοποίηση της γραμμής μεταφοράς, όπως η υπογειοποίηση ή η πόντιση στη θάλασσα. Αυτό προτείνουμε ως «Λαϊκή Συσπείρωση» Κρήτης να ψηφίσει και η Επιτροπή Περιβάλλοντος σήμερα».
30. Την τοποθέτηση του κ. **Δανέλλη Σπυριδώνα** Τακτικού Μέλους της Επιτροπής και επικεφαλής της παράταξης «Η Κρήτη μας αλλιώς», ο οποίος δήλωσε «καταψηφίζουμε τη μελέτη διότι δεν παρουσιάζει εναλλακτικές λύσεις ούτε κοστολόγηση άρα δεν την θεωρούμε αξιόπιστη. Το έργο πρέπει να ολοκληρωθεί με τις λιγότερες επιπτώσεις για το περιβάλλον και η διασύνδεση να γίνει μόνο με υπογειοποίηση ή με βύθιση των καλωδίων. Συμφωνούμε με την πρόταση του κ. Μαρινάκη Αλεξάνδρου.»
31. Την πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. **Ξυλούρη Νικόλαου**, ο οποίος ανέφερε «εξετάσαμε με προσοχή τα υπομνήματα που λάβαμε σε συνέχεια της προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής που καλούσε τον φορέα του έργου να τεκμηριώσει τη σκοπιμότητα, να εξετάσει τη δυνατότητα υλοποίησης των εναλλακτικών λύσεων που έχουν προταθεί και να μας υποβάλει τεκμηρίωση με τεχνικούς όρους, για κάθε λύση υλοποίησης του έργου (εναέρια, υπόγεια, υποθαλάσσια). Μάλιστα, προκειμένου να εξετάσουμε το τεχνικό υπόμνημα ζητήσαμε τη γνώμη ειδικών επιστημόνων, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά για την πολύτιμη βοήθειά τους. Από τη συνεξέταση όλων των δεδομένων, και τις απόψεις των δημοτικών

συμβουλιών και θεσμοθετημένων φορέων, προκύπτει ότι η αναγκαιότητα υλοποίησης της διασύνδεσης Χανιά – Δαμάστα είναι δεδομένη, προκειμένου να κλείσουν τα ρυπογόνα εργοστάσια, αλλά και για την αξιοπιστία του συστήματος ηλεκτροδότησης. Αλλά πρέπει να γίνει με τον βέλτιστο σχεδιασμό, που θα διασφαλίζει την υγεία των κατοίκων και τις όσο το δυνατόν μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Ως εκ τούτου, **προτείνω την αναπομπή της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου: «Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά – Δαμάστα, συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ», προκειμένου να υποβληθεί εκ νέου μελέτη που θα περιλαμβάνει:**

- αναλυτική περιγραφή των τμημάτων στα οποία πρέπει να γίνει υπογειοποίηση της Γραμμής Μεταφοράς, πλησίον δομημένων περιοχών, καθώς επίσης και
- αναλυτική καταγραφή των εναλλακτικών λύσεων (εξολοκλήρου υπόγεια ή υποθαλάσσια) με τεκμηρίωση και ερμηνεία για τους λόγους επιλογής της βέλτιστης λύσης.»

32. Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.

Μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Συμφωνεί με την πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. Ξυλούρη Νικολάου, σύμφωνα με την οποία:

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου: «Γραμμή Μεταφοράς Υψηλής Τάσης 150 kV Χανιά – Δαμάστα, συνολικού μήκους 101,3 km δια μέσου και εντός των ορίων των Δήμων Χανίων, Αποκορώνου, Ρεθύμνης, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Μαλεβιζίου με φορέα την εταιρεία ΑΔΜΗΕ ΑΕ», αναπέμπεται προκειμένου να υποβληθεί εκ νέου μελέτη που θα περιλαμβάνει:

- αναλυτική περιγραφή των τμημάτων στα οποία πρέπει να γίνει υπογειοποίηση της Γραμμής Μεταφοράς, πλησίον δομημένων περιοχών, καθώς επίσης και
- αναλυτική καταγραφή των εναλλακτικών λύσεων (εξολοκλήρου υπόγεια ή υποθαλάσσια) με τεκμηρίωση και ερμηνεία για τους λόγους επιλογής της βέλτιστης λύσης.

και σύμφωνα με όσα αναφέρονται και στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Υπέρ της πρότασης του κ. Ξυλούρη Νικολάου, ψήφισαν οι κ.κ. Ξυλούρης Νικόλαος, Πεrusινάκης Αθανάσιος, Αλεξάκης Γεώργιος, Ιερωνυμάκης Πρίαμος, Βοργιάς Στυλιανός, Χαριτάκη Μακράκη Χρυσάνθη, Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς), Τερζής Λεωνίδα, Παπαβασιλείου Νεκτάριος, Τσουδερός Ευάγγελος, Καρτσάκης Γεώργιος και Φλεμετάκης Ευστράτιος (Στρατής).

Υπέρ της πρότασης του κ. Μαρινάκη Αλεξάνδρου, ψήφισαν οι κ.κ. Μαρινάκης Αλέξανδρος, Δανέλλης Σπυρίδων και Βάρδα Μαρία και συγκεκριμένα δήλωσαν: «γνωμοδοτούμε αρνητικά για τη ΜΠΕ στο σύνολο της και προτείνουμε να εξεταστεί άλλος τρόπος για την υλοποίηση της γραμμής μεταφοράς, όπως η υπογειοποίηση ή η πόντιση του καλωδίου ως οι μόνες λύσεις που εξυπηρετούν την προστασία του

περιβάλλοντος, της υγείας και ασφάλειας των κατοίκων και την προστασία της αγροτικής γης, εφόσον σήμερα υπάρχουν όλες οι επιστημονικές και οι τεχνικές δυνατότητες να πραγματοποιηθούν και τα πιο δύσκολα έργα. Διαφωνούμε με τη μεσοβέζικη λογική της επανεξέτασης της μελέτης για να δούμε πού μπορεί να μπει πυλώνας και πού να γίνει υπογειοποίηση. Μια τέτοια λογική οδηγεί σχεδόν στο ίδιο αποτέλεσμα και δεν αποφεύγει ούτε την περιβαλλοντική καταστροφή ούτε την αλλαγή χρήσης γης.»

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **18-10-2024**

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**

Τα Μέλη

**Νίκος Ξυλούρης
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος ΠΚ**